

«Durmuş we wagyz okuw depderi» üçin salgylar

ÝANWAR 7—13

**HUDAÝYŇ SÖZÜNDÄKİ HAZYNALAR |
RESULLARYŇ İŞLERİ 21, 22**

«Goý, Ýehowanyň isleýsi ýaly bolsun»

bt sah. 177, 178, abz. 15, 16

«Goý, Ýehowanyň isleýsi ýaly bolsun»

¹⁵ Pawlus Filipusyň öýünde wagty Agabus atly hor- matlanýan adam gelýär. Filipusyň öýüne gelenleriň ählisi Agabusyň pygamberdigini bilyärdi. Sebäbi ol Klawdiyiň höküm sürüyän döwründe güýçli açlygyň boljakdygyny pygamberlik edipdi (Res 11:27, 28). Mümkin olar: «Agabus näme üçin geldi? Ol näme habar getirdikä?» diýip biyñjalyk bolandyrlar. Olar Agabusa gözünü aýýrman seredýärdi. Şol wagt ol Pawlusyň guşaga meňzeş uzyn matasyny alýar. Adatça, ony biliňe daňyp, pul we başga zatlary salyp bolýardy. Agabus şol guşak bilen öz elini we aýagyny daňyp, şeýle wajyp habary aýdýar: «Mu- kaddes ruh şeýle diýýär: „Şu guşagyň eýesini-de lýerusalimde ýehudylar şeýdip daňarlar we başga halklaryň eline tabşyrarlar“» (Res 21:11).

¹⁶ Bu pygamberlik Pawlusyň lýerusalime gitjekdigi- ni aňladýardy. Şeýle-de ol ýehudylaryň Pawlusy «başga halklaryň eline tabşyrjakdygyny» görkez- ýärdi. Bu pygamberlik şol ýerdäki adamlara güýçli täsir edýär. Luka bu hakda şeýle ýazýar: «Muny eşidip, ählimiz Pawlusa lýerusalime gitmezligi ýal- baryp başladыk. Şonda Pawlus olara şeýle diýýär: „Siz näme üçin aglap, meni gynandyrýarsyňız? Men diňe bir daňylmaga däl, eýsem, lýerusalimde Halypamyz Isanyň adynyň hatyrasyna ölmäge-de taýyn“ diýdi» (Res 21:12, 13).

bt sah. 178, abz. 17

«Goý, Ýehowanyň isleýsi ýaly bolsun»

¹⁷ Göz öňüne getiriň, doganlar, hatda Luka hem Pawlusa lýerusalime gitme diýip ýalbaryar, kä- biri bolsa aglaýar. Olaryň söýgi bilen aladasyny edýändigini görüp, Pawlus ýumşaklyk bilen «ýü- regini gowşatjak bolýandyklaryny» ýa-da başga käbir grek terjimelere görä, «ýüregini paralaýan- dyklaryny» aýdýar. Yöne Surdaky doganlar bilen

bolan wakadaky ýaly, Pawlus olaryň ýalbarmalary we gözýaşlary sebäpli gelen kararyndan dänmedi. Gaýtam, ol doganlara näme üçin gitmeligidini dü- şündirdi. Dogrudanam, Pawlus batyrgaý we aýgytly hereket etdi! Isa ýaly Pawlus hem lýerusalime git- megı berk ýüregine düwýär (Ýew 12:2). Elbetde, Pawlus ejir çekip ölmek islemeýärdi, ýöne Mesih Isanyň şägirdi hökmünde ölmeli hem bolsa, muny hormat hasaplaýardy.

bt sah. 178, abz. 18

«Goý, Ýehowanyň isleýsi ýaly bolsun»

¹⁸ Doganlar muňa nähili garady? Olar Pawlusyň gelen kararyna hormat goýdular. Bu barada şeýle diýilik: «Biz ony yryp bilmänimizden soň: „Goý, Ýehowanyň isleýsi ýaly bolsun“ diýip, garşy çykmagymyzy bes etdik» (Res 21:14). Pawlusy lýe- rusalime goýbermejek bolýan doganlar, öz diýenini etdirjek bolmadylar. Bu nähili kyn bolsa-da, olar Pawlusa gulak asdylar we munuň Ýehowanyň isle- gitidigine düşünüp, onuň bilen razylaşdylar. Pawlus saýlan ýolunyň iň soňy ölüme eltjekdigini bilyärdi. Eger Pawlusy söýyän dogan-uýalar ony galma- yrmasalar, gowy bolardy.

Ruhy dürdäneleri agtaryň

bt sah. 184, 185, abz. 10—12

**«Maňa gulak asyň, men size bolan zatlary
düşündireýin»**

¹⁰ Pawlus resul Sabat günü işlemezlik ýa-da belli bir zatlary iýmezlik ýaly däp-dessurlara eýerip, özünü arkaýyn duýyan ýehudylaryň ýagdaýyna düşünýärdi (Rm 14:1—6). Şeýle-de ol sünnetlenmek babatda belli bir tertip-düzgün goýmady. Timoteosyň kaka- sy grek bolandygy üçin ýehudylar oňa ynamsyzlyk bilen garamaz ýaly, Pawlus Timoteosy sünnetledi (Res 16:3). Yöne sünnetlenmelimi ýa sünnetlenme- li däldigini her kimin özi çözýärdi. Pawlus bu hakda galatýylara: «Ne sünnetli, ne-de sünnetsiz bol- mak wajypdyr. Emma iman we söýgi bilen edilen işler ähmiýetlidir» diýip ýazdy (Gl 5:6). Yöne ka- nuny berjaý etmek ýa-da Ýehowany razy etmek üçin sünnetlenýän adamlar imanynyň gowşakdy- gyny görkezýärdiler.

¹¹ Elbetde, bu gürrüňler ulaldylyp aýdylsa-da, mesihçi bolan ýewreýleri biýnjalyk edýärdi. Şol sebäpli ýaşulular Pawlusa şeýle maslahat berýär: «Aramyzda Hudaýyň öňünde ant içen dört adam bar. Ol adamlary ýanyňa al-da, Kanuna görä olar bilen billelikde özünü tämizle. Olar saçyny aldyryp biler ýaly, çykdaýlaryny hem öz üstüne al. Şonda hemmeler sen barada aýdylýan gürrüňleriň nädrogrudygyna, gaýtam, ruhuň görkezmesine eýerip, Kanuny berjaý edýändigiňe göz ýetirerler» (Res 21:23, 24).

¹² Pawlus kynçlygyň esasy sebäbiniň özi baradaky gep-gürrüňlerde däl-de, ýehudylaryň Musanyň kanunyna çendenaşa yhlasly eýerýändiginde diýip, nägilelik bildirip bilerdi. Eger Hudaýyň kada-kanunlaryna garşy gelmese, ol ýagdaýy göz öňünde tutýardy. Şondan biraz wagt öň ol şeýle ýazýar: «Kanun astynda bolmasam-da, kanun astyndakylary getirjek bolup, kanun astyndakylar üçin kanun astyndaky adam ýaly boldum» (1Kr 9:20). Şeýle ýagdaýda Pawlus Iýerusalimdäki ýaşulularyň maslahatyna eýerip, «kanun astyndaky adam ýaly boldy». Şeýdip, ol bize ýaşulular bilen işleşmekde hem-de öz diýenimizi tutup durmazlykda gowy görelde galdyrdy (Ýew 13:17).

nwtsty Res 22:16-a değişli maglumat

Hudaý günäleriň bagışlar. Adamyň günäleri suwa çümđürilendäki suw bilen däl-de, Isanyň adyna iman edip, ony iş yüzünde görkezende bagışlanar (Res 10:43; Ýak 2:14, 18).

w10 1/2 sah. 13, abz. 2 – sah. 14, abz. 2

Sabat gününi bellemelimi?

Isanyň Kanuny berjaý edendigini göz öňünde tutup, mesihçiler sabat gününü bellemelimi? Pawlus resul şeýle diýdi: «Goý, iýýän we içýän zatlaryňz ýa-da baýramçylyk, taze aýy, ýa-da Sabat gününü bellemeýändigiňiz üçin hiç kim sizi ýazgarmasyn. Olaryň bary geljekki zatlaryň kölegesi, emma kölegäni emele getirýän beden Mesihdir» (Koloslylar 2:16, 17).

Bu sözler Hudaýyň talaplarynyň doly üýtgändigiň görkezýär. Mesihçiler hazır taze kanuny, ýagny «Mesihîň kanunyny» berjaý edýärler (Galatâyalýlar 6:2). Isa Mesihîň ölümünden soň, Musa pygamber arkaly ysraýyla berlen kanunyň soň geldi (Rimliler 10:4; Efesliler 2:15). Onda Sabat gününü belle-

melimi? Ýok, Pawlus resul on tabşyrygyň birine salglylanyp: «Kanundan azat edildik» diýdi (Rimliler 7:6, 7). Diýmek, Musanyň kanunynyň on tabşyrygy, şol sanda Sabat günü baradaky kanun hem ýatyryldy. Şol sebäpli Hudaýyň gullukçylaryndan Sabat gününü bellemek talap edilmeyär.

Ýehudylaryň seždesi bilen mesihçileriň seždesiniň üýtgeýşini konstitusiýanyň üýtgeýsi bilen deňeşdirse bolýar. Taze konstitusiýa girizilende, öňküsi güýjüni ýitirýär. Öňki konstitusiýadaky käbir kanunlar galsa-da, käbirleri doly üýtgemegi mümkün. Kanuna gulak asýan raýat ýurdunyň esasy kanunlaryny ünsli öwrenýär we onuň haçan güýje girýändigi barada hökman gyzyklanýar.

Şonuň ýaly, Ýehowanyň ysraýyl halkyna beren kanuny hem üýtgedi. Onda 600-den gowrak düzgün, şol sanda esasy on tabşyryk bolup, oňa ahlak kadalary, mal gurbanyny bermek, saglyk meselesi we Sabat gününü bellemek ýaly zatlar degişlidi. Emma Isa mesh edilen mesihçileriň taze «halk» boljakdygyny aýtdy (Matta 21:43). B. e. 33-nji ýylynda bu halkda Hudaýa we ýakynyňa bolan söýgi diýen kanunyň esasynda taze «konstitusiýa» döredi (Matta 22:36–40). «Mesihîň kanununda» ysraýyla berlen kanunyndaky ýaly käbir görkezmeler bar. Ondaky käbir düzgünler tapawutlansa-da, käbirleri bolmasa-da, biz geň galmaly däl. Sabat günü baradaky kanuny bellemek hem hökman däl.

ÝANWAR 14–20

HUDAÝYŇ SÖZÜNDÄKİ HAZYNALAR | RESULLARYŇ İŞLERİ 23, 24

«Mergi kimin howply we gozgalaň turuzýan diýip aýyplandy»

bt sah. 191, abz. 5, 6

«Batyr bol!»

⁵ Bu ruhlandyryjy sözler Pawlusa tüýs wagtyna da aýdylypdy. Ertesi 40-dan gowrak ýehudy «dil düwüşüp, Pawlusy öldürýänçäler hiç zat iýip-iç-mejekdikleri hakda ant içdiler». Ýehudylaryň «dil düwüşüp, ant içmekleri» Pawlus resuly öldürmek islegleriniň güýçlüdigini görkezjär. Eger olar muny başarmasa, gargaş we ýamanlyk özlerine gäydyp geljekdigine ynanyardylar (Res. iş. 23:12–15). Ola-

ryň maksady ruhanylar we ýaşulularyň razyliggy bilen Pawlusyň işini jikme-jik barlamak üçin Mejise getirtmekdi. Dil düwşen adamlar bolsa Pawlusa ýolda bukuda garaşyp, ony öldürmelidiler.

⁶ Emma Pawlusyň ýegeni bu dildüwşük hakda eşidende, muny Pawlusa habar berýär. Pawlus bolsa bu ýaş ýigidi goşun serkerdesi Klawdiý Lisiye habar bermek üçin ýóllaýar (Res. iş. 23:16—22). Dogrudan-da, Yehowa Pawlusyň ýegeni ýaly ady agzalmaýan, batyrǵaýlyk bilen Hudaýyň halkynyň bähbidini özünüňkiden ýokary saýyan we Patyşalygyn işi üçin elinde baryny edýän ýaşlary söyýär.

bt sah. 192, abz. 10

«Batyr bol!»

¹⁰ Pawlusy aýyplaýan adamlar lýerusalimden gelýänçä, ony Kaysariýada «Hirodesiň köşgünde sakladylar» (Res. iş. 23:35). Bäş gün geçenden soň, uly ruhany Hananýa, Tertul atly dilewar adam we birnäçe ýaşulular geldiler. Tertul başda Feliksi ýehudylara edýän zatlary üçin öwýär. Aslynda, ol Feliksiň göwnüni tapjak bolup, ýaranjaňlyk eden bolmaly. Soňra ol esasy meseläni agzap, Pawlus barada şeýle diýýär: «Bu adamyň halk üçin mergi kimin howpludygyny we nazarettileriň dini toparyna ýolbaşçylyk edip, bütin ýer ýüzündäki ýehudalaryň arasynda gozgalaň turuzýandygyny anykladyk. Şeýle-de ol ybadathanany haram etjek bolanda, biz ony tussag etdik» (Res. iş. 24:5, 6, 9). Halk üçin mergi kimin howply, nazarettileriň dini toparyna ýolbaşçylyk edýän we ybadathanany haram edýän diýen agyr aýyplamalar sebäpli adamy ölüme hökümlü edip bolýardy.

bt sah. 193, 194, abz. 13, 14

«Batyr bol!»

¹³ Pawlus bize gowy görelde galdyrdy. Eger Hudaýa sežde edýändigimiz üçin häkimiyetleriň öňünde durmaly bolsak ýa-da gozgalaň turuzmak babatda ýalan aýyplamalar ýoňkelse ýa dini toparyň agzası hasaplansak, Pawlusyň göreldesine eýerip bilýäris. Tertuldan tapawutlylykda, Pawlus hökümdara ýaranjaňlyk etmeyär. Ol özünü rahat alyp baryp, hormat bilen gürleşyär. Pawlus sypaýçylyk bilen anyk we dogry delil getirýär. Ol özünü ybadathanany haramlamakda aýyplaýan «Aziýa welaýatyndaky ýehudalaryň» şol ýerde ýokdugyny

we kanun boýunça Pawlus olar bilen gepleşmelidigi hem-de olaryň aýyplamalaryny diňlemelidigini ýatlatdy (Res. iş. 24:18, 19).

¹⁴ Pawlus ynanýan zatlary barada wagyz etmäge ýaýdanmaýardy. Ol direliše bolan imanyny batyrǵaýlyk bilen ençeme gezek aýtdy. Bu mesele babatda Mejlisde-de agzalalyk döräpdi (Res. iş. 23:6—10). Pawlus özünü goramak üçin, aýratynam, direliše bolan umydy barada nygtayär. Nämé üçin? Sebäbi ol duşmanlarynyň ylalaşyp bilmedik meselesi, ýagny Mesih we onuň ölümünden direlmegi barada şaatlyk edýär (Res. iş. 26:6—8, 22, 23). Dogrudan-da, direliş baradaky mesele, has dogrusy, Isa pygambere we onuň direlişine iman etmek sebäpli jedel döreýär.

Ruhý dürdäneleri agtaryň

nwtsty Res 23:6-a degişli maglumat

Fariseýdirin. Mejisdäkileriň kabiri Pawlusy tanaýardy (Res 22:5). Ol özüne «men fariseýleriň neslinden» diýende, olar bilen meňşeliginiň bardygyny göz öňünde tutdy. Mejisiň agzalary Pawlusyň fariseýleriň dini toparyndan däldigini bilýärdiller. Olar Pawlusyň yhlasly mesihci bolandygyndan habarlydy. Yöne bu aýatda Pawlusyň özünüň fariseýdigii barada aýdan sözleriniň başga manysy bar. Ol saddukeýlerden tapawutlylykda, direlişin boljakdygyna ynanýandygы üçin özüne fariseý diýdi; sebäbi fariseýler direliše ynanýardy. Şeýdip, Pawlus şol ýerdäki fariseýler bilen gürründeşlige başlady. Ol bu jedelli meseläni gozgasa, Mejisiň kabir agzalarynyň munuň bilen razylaşman, dawa turjakdygyny bilen bolmaly. Onuň pikir edişi ýaly hem bolýär (Res 23:7—9). Pawlusyň Res 23:6-da aýdan sözleri özünü goramak üçin, Agrippa patyşanyň öňünde özi baradaky aýdan sözlerine gabat gelýär (Res 26:5). Ol Rimdekä Filippidäki imandaşlaryna hat ýazanda, özünüň fariseý bolup doglandygyny ýene bir gezek belläp geçýär (Fp 3:5). Şeýle-de kabir mesihcileriň öñ fariseý bolandygy hakda Res 15:5-de aýdylýär (Res 15:5-e degişli maglumata serediň).

nwtsty Res 24:24-e degişli maglumat

Druzila. Druzila Res 12:1-de agzalýan Hirodes (Agrippa I) patyşanyň üç çagasynyň iň kiçisi bolupdyr.

Ol takmynan b. e. 38-nji ýylynda dogulýar. Onuň Agrippa II we Bernika diýen doganlary bolupdyr (Res 25:13-e degiþli maglumata we Sözlüge sere-diň «Hirodes»). Hökümdar **Feliks** Druzilanyň ikinji adamsy bolupdyr. Druzila Siriýanyň Emesa şäheriniň patyşasy Aziz bilen durmuş gurýar. Yöne ol aýrylyşyp, b. e. 54-nji ýylynda 16 ýaşlarynda Feliksa durmuşa çykýar. Pawlus Feliksň öňünde «dogruçulyk, özüne erk etmeklik we geljekki höküm barada» aýdanda, Druzila hem şol ýerde bolan bolmaly (Res 24:25). Feliks hökümdarlygyny Feste tabsyranda, ol «ýehudylara ýaranjak bolup», Pawlusy tussaglykda galdyran bolmaly. Käbirleriniň aýtmagyna görä, ol muny ýaş **ýewreý** aýalyna ýaranmak üçin eden bolmaly (Res 24:27).

ÝANWAR 21—27

HUDAÝYŇ SÖZÜNDÄKİ HAZYNALAR | RESULLARYŇ İŞLERİ 25, 26

«Pawlus Sezara arz edýär we Hirodes Agrippa patyşanyň öňünde şayatlyk edýär»

bt sah. 198, abz. 6

«Men Sezara arz edýärin!»

⁶ Festiň ýehudylara ýaranmak islegi Pawlusyň janya howp salyp bilerdi. Şol sebäpli Pawlus Rim raýatlyk hukugyndan peýdalanýar. Ol Feste şeýle diýýär: «Men Sezaryň höküm kürsüsiniň öňünde durun, şu ýerde-de maňa höküm çykarylmasly. Meniň ýehudylara ýamanlyk etmändigimi seniň özün hem gowy bilýärsiň... Men Sezara arz edýärin!» Aslynda, Sezara arz edilse, ony soň üýtgedip bolmayardy. Muny Festiň şu aýdan sözleri hem subut edýär: «Sen Sezara arz etdiň dälmi, onda Sezaryň ýanynda-da gidersiň» (Res. iş. 25:10—12). Pawlus ýokary kazyýete ýüz tutmak bilen bize gowy görelde galdyrdy. Ýehowanyň Şaýatlaryna «kanunyň adyndan ýamanlyk edenlerinde», olar hoş habary goramak üçin kanundan peýdalanýarlar (Zeb. 94:20).

bt sah. 198—201, abz. 10—16

«Men Sezara arz edýärin!»

¹⁰ Pawlus Agrippa patyşanyň ýehudylaryň däp-des-surlaryny we jedellerini bilýändigini aýdyp, onuň öňünde özünü goramaga mümkinçilik berendi-

gi üçin hormat bilen minnetdarlyk bildirdi. Soňra Pawlus öňki durmuşy barada şeýle diýýär: «Men fariseýleriň dini toparyna degiþli bolup... oňa berk eýerip ýasaýardym» (Res. iş. 26:5). Pawlus fari-seý bolandygy üçin Mesihîn gelmegine garaşyárdy. Ol mesihçi bolandan soň, uzak wagtlap garaşylýan Mesihîn Isadygyny batyrgaýlyk bilen aýdýar. Yehudylar şol gün Pawlusy olaryň ata-babalaryna Hudaýyň beren wadasynyň ýerine ýetjekdigine iman edýändigi üçin aýypladylar. Pawlusyň bu sözleri Agrippany has-da gyzyklandyrýar.

¹¹ Pawlus öň mesihçileri zalymlık bilen yzarlandygyny ýatlap şeýle diýýär: «Aslynda, meniň özüm hem nazareti Isanyň adyna garşy köp zatlary etmegiň doğrudygyna ynanýardym... Meniň olara (Mesihîn şägirtlerine) bolan gahar-gazabym şeýle güýçlüdi welin, hatda başga şäherlere-de aýlanyp, olary yzarlapdym» (Res. iş. 26:9—11). Pawlus muny ulaldyp aýtmandy. Köp adamlar onuň mesihçileri zalymlık bilen yzarlandygyny bilýärdi (Gal. 1:13, 23). Agrippa patyşa: «Şeýle adamy näme üýtget-dik?» diýip oýlanan bolmaly.

¹² Pawlus muňa şeýle jogap berýär: «Men uly ruhanylardan ygtyýär hem hat alyp, Damaska barýardym. Siziň Alyhezretleriňiz, ýolda barýarkam, gündiziň günortany gökden güýcli Gün şöhlesi inip, biziň daş-töweregimizi ýagtyldy. Biziň barymyz ýere ýykyldyn, şonda men ýewreý dilinde: „Sawul, Sawul, sen näme üçin meni yzarlaýarsyň? Sen eýesiniň taýagyny depýän öküz ýaly özüni gynaýarsyň“ diýen ses eşitdim. Men oňa: „Agam, sen kim bolarsyň?“ diýidim. Halypamyz maňa: „Men se niň yzarlaýan Isaň“ diýdi» (Res. iş. 26:12—15).

¹³ Bu adatdan daşary görnüşi görmezden öň, Pawlus göçme manyda «eýesiniň taýagyny depýärdi». Yük göterýän haywanyň kesirlik edip taýagyň ýiti ujuna depende zyýan深刻的ýali, Pawlus hem Hudaýyň islegine garşy gidip, özüne ruhy taýdan zyýan ýetirýär. Isa direlenden soň akýürekli, ýöne ýalňyşan adam Pawlusa Damaska barýan ýolda görnüp, onuň garaýsyny özgertmäge kömek etdi (Ýah. 16:1, 2).

¹⁴ Pawlus durmuşyny düybünden üýtgedýär. Ol Agrippa patyşa ýüzlénip şeýle diýýär: «Men gökden inen görnüşe garşy çykyp bilmedim. Şonuň üçin ilki Damaska, soňra lýerusalime bardym. Şeýle-de

bütin Ýahuda ýurduna we başga halklara aýlanyp, adamlary toba etmäge hem-de toba edýändiklerini görkezýän işleri edip, Hudaýa dolanmaga çagyrdym» (Res. iş. 26:19, 20). Pawlus Isa Mesihň görnüşi arkaly alan tabşyrygyny birnäçe ýyllap ýerine ýetirýär. Bu nähili netije berdi? Pawlusyň wagyz eden hoş habaryna seslenen adamlar ahlaksızlygyny we erbet endiklerini goýup, Hudaýa gulluk edip başladylar. Olar kanunlara we düzgünlere hormat goýan gowy raýatlar boldular.

¹⁵ Emma Pawlusa garşı çykýan ýehudylar üçin şeýle zatlaryň hiç hili ähmiyeti ýokdy. Pawlus şeýle diýär: «Ine, şonuň üçin hem ýehudylar meni ybadathanada tutup, öldürjek boldular. Emma men Hudáyyň kömegi bilen, şu güne çenli uludan-kiçä, ähli adamlara hoş habary düşündürüp gelýärin» (Res. iş. 26:21, 22).

¹⁶ Biz mesihçiler, imanymyzy goramaga «hemise taýyn bolmaly» (1 Pet. 3:15). Imanymyz barada kazylar we hökümdarlar bilen gepleşenimizde, Pawlusyň Agrippa we Feste wagyz edişinden görelde alsak gowy bolar. Hökümét ýolbaşçylaryna Mukaddes Ýazgylardaky hakykatyň biziň we hoş habara seslenen adamlaryň durmuşyny özgerdýändigi hakda hormat bilen gürrüň bersek, olaryň ýüregine täsir edip bileris.

bt sah. 202, abz. 18

«Men Sezara arz edýärin!»

¹⁸ Pawlus hökümdara şeýle jogap berýär: «Siziň Alyhezretleriňiz hökümdar Fest, men dälibärmok, men hakykaty we sagdyn düşünjeli sözleri aýdýaryn. Aslynda, patşa hem muny gowy bilýär, şonuň üçin men oňa çekinmän arkaýyn ýüzlenýärin... Agrippa patşa, siz pygamberleriň aýdanlaryna ynanýarsyňzmy? Men siziň ynanýandygyňzy bilýärin». Agrippa bolsa oňa: «Az salymdan meni hem mesihçi edersiň» diýär (Res. iş. 26:25–28). Bu sözleriň ýurekden aýdylandygy ýa-da aýdylmandygy bellı däl, ýöne Pawlusyň sözleri patşa güýçli täsir edýär.

Ruhý dürdäneleri agtaryň

nwtsty Res 26:14-e degişli maglumat

Eýesiniň taýagyny depýän. Padymanyň taýagy-mallary bakmak üçin ulanylýan uzyn taýak (Sr

3:31). «Eýesiniň taýagyny depýän» diýen jümle grek edebiýatlarynda aýdylýan nakyl. Bu jümle kesir öküziň çopanyň taýagyna garşylyk görkezýändigini aňladýär we netijede özüne zyýan ýetirýär. Sawul mesihçi bolmanka özüni şeýle alyp barýardy. Ol Ýehowa Hudaýyň goldaýan halkyna, ýagny Isanyň şägirtlerine garşı çykmak bilen özüne gaty zyýan ýetirýär (Res 5:38, 39; 1Tm 1:13, 14-nji aýatlary deňeşdiriň). Wg 12:11-de «çışler» diýen söz göçme manyda paýhasly adamyň aýdýan sözleri bilen deňeşdirilip, adama maslahata eýermäge kömek edýär.

nwt sözlük

Padymanyň taýagy. Sygyr çopanyň mallary bakmak üçin ulanýan uzyn taýagy; onuň ujunda ýiti demri bolýar. Şeýle taýak paýhasly adamyň aýdýan sözleri bilen deňeşdirilip, diňleýjä paýhasly maslahata eýermäge kömek edýär. «Taýaga depmek» diýen jümle kesirlik edýän öküziň çopanyň taýagyna garşylyk görkezýändigini aňladýär we netijede, ol özüne zyýan ýetirýär (Res 26:14; Sr 3:31).

w03 15/11 sah. 16, 17, abz. 14

Adamlara hoş habary kabul etmäge kömek ediň

¹⁴ Pawlus Agrippanyň ýehudy dinine uýýandygyny bilýärdi. Ol Agrippanyň ýehudy dini barada bilýän zatlaryny göz öňünde tutup, Mesihň ölümü we direlişi babatda «Pygamberleriň we Musanyň aýdanlaryndan artyk hiç zat aýtmaýar» (Resullaryň işleri 26:22, 23). Pawlus Agrippadan: «Siz pygamberleriň aýdanlaryna ynanýarsyňzmy?» diýip gönümel sorayár. Agrippa çykgynsız ýagdaýa düşýär. Eger ol pygamberlere ynanmaýandygyny aýtsa, ýehudy dinine uýýan adam hökmünde abraýy gaçardy. Eger ol Pawlusyň aýdýanlary bilen ylalaşsa, onda köpcüligiň öňünde onuň tarapyny tutandygy bolardy we mesihçi hasaplanardy. Pawlus öz soragyna paýhasly jogap berýär: «Men siziň ynanýandygyňzy bilýärin». Bu Agrippa nähili täsir etdi? Ol: «Az salymdan meni hem mesihçi edersiň» diýär (Resullaryň işleri 26:27, 28). Agrippa mesihçi bolmaýar, ýöne Pawlusyň aýdan sözleri onuň ýüregine biraz hem bolsa, täsir eden bolmaly (Ýewreýler 4:12).

ÝANWAR 28—FEBRAL 3

HUDAÝYŇ SÖZÜNDÄKİ HAZYNALAR | RESULLARYŇ İŞLERİ 27, 28

«Pawlus gämide Rime äkidilýär»

bt sah. 208, abz. 15

«Hiç biriňiz heläk bolmarsyňz»

¹⁵ Pawlus gämidäki adamlaryň köpüsine «Hudaýyň ata-babalaryna beren wadasyna umyt edýändigi» barada wagyz eden bolmaly (Res. iş. 26:6; Kol. 1:5). Indi olar gämi heläkçiliğine uçranda bolsa, Pawlus halas bolmaga umydyň bardygy hakda aýdyp bilerdi. Ol şeýle diýýär: «Geçen gije... Hudaýym perişdesini iberip, maňa: „Gorkma, Pawlus. Sen hökman Sezaryň öňünde durmalysyň! Hudaý seniň ýanyňdakylaryň ählisini-de halas eder“ diýdi». Soňra Pawlus olara şeýle diýýär: «Şonuň üçin batyrGaý boluň, men Hudaýyň aýdyşy ýaly etjekdigine ynanýaryn. Ýone biz haýsy-da bolsa bir ada baryp düşmelidir» (Res. iş. 27:23—26).

bt sah. 209, abz. 18

«Hiç biriňiz heläk bolmarsyňz»

¹⁸ Halas bolan adamlar Sisiliýanyň günortasyndaky Malta adasyna düşendigini bilyärler («Niredäki Malta?» diýen çarçuwa serediň). Başga dilde gepleýän adanyň ýasaýjylary «juda adamkärçilikli eken» (Res. iş. 28:2). Olar suwa ezilen we sowukdan ýaña titreýän, gelmişek adamlara ot ýakyp berýärler. Howa sowuk we ýagışly bolsa-da, halas bolan adamlar otta ýylynýar. Şonda gudrat hem bolýar.

bt sah. 210, abz. 21

«Hiç biriňiz heläk bolmarsyňz»

²¹ Şol ýerde Rimli Publý atly bir baý adam ýaşaýardy. Ol Malta adasyna ýolbaşçılık edýärdi. Luka oňa «ada ýolbaşçılık edýän» diýip, Maltadan tapylan iki sany ýazgydaky tituly ulanýar. Ol Pawlusy we ýoldaşlaryny güler ýüz bilen garşylap, üç gün myhman alýar. Ýone Publýiň kakasy erbet keselleýär. Luka ýene-de ýarawsyz adamyň ýagdaýyny jikme-jik beýan edýär. Luka onuň keselini «gyzgyny galyp, düşekde ýatyrdy, ol ganly içgeçmeden ejir çekýär» diýip anyk aýdýar. Pawlus doğa edip, elini onuň üstüne goýyar we ol sagalýar. Bu gudrata şol ýeriň ýasaýjylary haýran galyp, syrkaw adamlary sagalmak üçin onuň ýanyna getirýärler

we Pawlusyň hem-de ýoldaşlaryny ähli gerekli zatlary bolar ýaly, olara sowgat berýärler (Res. iş. 28:7—10).

bt sah. 213, abz. 10

«Birkemsiz şayatlyk edýär»

¹⁰ Yolagçylar Rime baranlarynda, «Pawlusa esgeriň gözegçiliği astynda öz kireýne alan jaýynda galma-ga rugsat edilýär» (Res. iş. 28:16). Tussagdakylar gaçmaz ýaly, olaryň ellerini garawullaryň eline zynjyr bilen baglaýarlar. Şeýle ýagdaýda-da Pawlus Patyşalyk barada wagyz edýär. Ony hiç hili zynjyr dymdyryp bilmeýär. Şol sebäpli Pawlus syáhatdan gelip, bary-ýogy üç gün dynç alonsoň, özi barada gürrüň bermek we wagyz etmek üçin, ýehudylaryň abraýly adamlaryny Rime çagyryar.

Ruhý dürdäneleri agtaryň

nwtsty Res 27:9-a degişli maglumat

Günäden saplanma günü. «Güýzde agyz beklenýän gün». Göni manyda «agyz beklemek» diýmegi aňladýar. «Agız beklemek» diýen grek sözi diňe Musanyň kanunyndaky agyz beklemek baradaky tabşyrygy aňladýar, ýagny agyz beklemeklik her ýylky «Günäden saplanma günü» bilenbaglanşyklı. Şeýle-de oňa Ýom Kippur (Ýewreýe: *yohm hakkip-pu·rim'*, «örtmek günü») diýilýär (Lw 16:29—31; 23:26—32; Sn 29:7; Sözlüge serediň «Günäden saplanma günü»). «Öz islegiňi terk etmek» diýen jümle Günäden saplanma günü bilenbaglanşyklı ulanylyp, ähli islegleriňden geçmegi, şol sanda agyz beklemegi hem aňladýar (Lw 16:29, çykgyt). Res 27:9-daky ulanylan söz, esasan, Günäden saplanma günü agyz bekläp, öz islegleriňden geçmelidigini görkezýär. Günäden saplanma günü sentýabryň ahyryna ýa-da oktýabryň başyna gabat gelýär.

nwtsty Res 28:11-e degişli maglumat

Zewsiň ogullary. Grek we Rim mifalogiyásyna görä, «Zewsiň ogullary» (Greke: *Di-o'skou-roi*) Kastor we Poluks, Zews (Ýupiter) taňrysý bilen Spartanyň şa aýaly Ledanyň ekiz ogullary bolupdyr. Şeýle-de olar deňizçileriň howpdan goraýan halas edijisi hasaplanypdyr. Gäminiň öňündäki şekil barada jikme-jik aýdylmagy bolsa, bu wakany gözü bilen gören adamyň ýazandygyny görkezýär.